

La pr. 40/16.04.19
CJ
(supliment. la
nr. 35/03.01.20)

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-113

Chișinău

10 ianuarie 2020

Parlamentul Republicii Moldova

Suplimentar la nr.31-10-50 din 3 ianuarie 2020 vă remitem anexat Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.301/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.217, art.362), precum și copia scrisorii Ministerului Justiției nr.04/12565 din 20 decembrie 2019 referitor la hotărârea nominalizată.

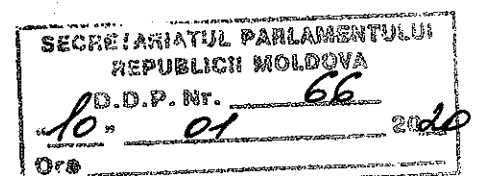
Anexe:

- 1.Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
- 2.Avizul la proiectul de lege (în limba română – 3 file);
- 3.Copia scrisorii Ministerului Justiției nr.04/12565 din 20.12.2019 - 1 filă.

Secretar general adjunct al Guvernului

[Signature]
Roman CAZAN

Ex. T. Știrbu
Tel.250-135

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.301

din 1 iulie 2019

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

MAIA SANDU

Olesea Stamate

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.301/2019

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 3/2016
cu privire la Procuratură

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 40 din 10 iunie 2019) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică susținerea acestuia, cu următoarele observații.

Proiectul de lege a fost elaborat din necesitatea stringentă de a reforma Procuratura Republicii Moldova.

Avînd în vedere conținutul proiectului de lege supus examinării, acesta vizează, în principal, instituirea interimatului funcției de Procuror General, precum și modificarea componenței numerice a Consiliului Superior al Procurorilor de la 12 la 19 membri. Astfel, în cele ce urmează, Guvernul va expune punctul său de vedere asupra soluțiilor propuse din perspectiva corespunderii normelor constituționale și standardelor internaționale în domeniu.

Referitor la instituirea interimatului funcției de Procuror General:

În proiect se propune completarea art. 11 cu alin. (2¹) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură cu următorul cuprins: „în cazul intervenirii vacanței funcției de Procuror General, Consiliul Superior al Procurorilor va desemna un Procuror General interimar pînă la organizarea concursului și numirea, în urma acestuia, a Procurorului General prin decret prezidențial”.

Guvernul observă că art. 11 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură prevede că, în termen de 3 luni de la numirea sa în funcție, Procurorul General îi numește pe adjuncții săi, le repartizează acestora domeniile de competență și stabilește ordinea substituirii sale de către adjuncți în cazul absenței sau al imposibilității de exercitare a funcțiilor sale. În cazul în care Procurorul General nu a stabilit ordinea substituirii sale de către adjuncți, funcțiile Procurorului General vor fi exercitate de drept de către adjunctul cu cea mai mare vechime în funcția de procuror.

Prin respectiva normă în vigoare, în situațiile enumerate supra, cînd intervine vacanța funcției de Procuror General, unul dintre adjuncții de drept preia atribuțiile acestuia.

Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2/2011 pentru interpretarea art. 90 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reținut: „[...] în sens constituțional, vacanța funcției constituie intervalul de timp în care o funcție nu este ocupată. [...] În situațiile în care survine vacanța funcției se instituie interimatul funcției, care reprezintă o perioadă de timp în care funcția vacantă este exercitată de o altă persoană decît titularul funcției. [...]”

Guvernul reține că Legea Supremă nu operează cu noțiunea de „interimat al funcției de Procuror General”, la fel cum nu conține prevederi referitoare la intervenirea vacanței acestei funcții. Astfel, în problemele și în aspectele legate de organizarea și funcționarea internă a Procuraturii în privința cărora Constituția Republicii Moldova nu dispune, Parlamentul are libertatea să decidă în mod autonom.

Prin urmare, Guvernul menționează că adoptarea de către Parlament a unor norme prin care se instituie interimatul funcției de Procuror General în sine nu contravine normelor constituționale.

Totuși, este de notat că, în condițiile în care Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură asigură continuitatea exercitării atribuțiilor Procurorului General pe perioada absenței sale de către adjuncții acestuia, se propune a fi reconsiderată necesitatea desemnării unui Procuror General interimar.

În același timp, reglementarea posibilității numirii unui Procuror General interimar în lipsa unor norme imperative privind limitele temporale ale instituției interimatului riscă să genereze perpetuarea în timp a situației de interimat.

Guvernul subliniază că situațiile provizorii, precum interimatul, menite să evite crearea vidului de putere și să asigure organizarea mecanismelor de formare a instituțiilor funcționale plenipotențiare trebuie să fie înlăturate cât mai curând posibil.

În acest sens, și Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reiterat inadmisibilitatea permanentizării situațiilor de interimat (Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 21 mai 2013, §78 (interimatul funcției de președinte al Parlamentului)).

Având în vedere cele expuse, Guvernul consideră necesar să fie stabilit în proiect un termen exact pentru organizarea concursului la funcția de Procuror General.

La amendamentele de la art. 17 și 20 din lege, în partea ce ține de excluderea condiției deținerii cetățeniei Republicii Moldova, Guvernul constată că Constituția Republicii Moldova nu conține prevederi din care să rezulte interdicția numirii în funcția de Procuror General a persoanei care nu deține cetățenia Republicii Moldova.

În același timp, urmează a fi reținute prevederile art. 6 alin. (2) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, potrivit cărora numai cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a alege și de a fi aleși, de a ocupa funcții ce implică exercitarea autorității publice și de a participa la referendum, în modul stabilit de lege.

Mai mult decât atât, în cazul reglementării condițiilor de ocupare a funcției de Procuror General, este necesar să se țină cont de statutul procesual al Procuraturii Generale în sistemul organelor autorității judecătorești. Or în atribuțiile Procuraturii intră conducerea și exercitarea urmăririi penale, realizarea și coordonarea controlului organelor care efectuează activitatea specială de investigații. Activitatea specială de investigații reprezintă o procedură cu caracter secret și/sau public, efectuată de autoritățile competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul culegerii de informații necesare pentru

prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor. Potrivit art. 41 din Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații activitatea specială de investigații este coordonată de către Consiliul de coordonare, constituit pe lângă Procurorul General. Din componența Consiliului de coordonare fac parte Procurorul General, care este, concomitent, și președintele Consiliului, și conducătorii subdiviziunilor specializate.

Cu referire la modificarea componenței numerice a Consiliului Superior al Procurorilor de la 12 la 19 membri (amendamentul la art. 69 din lege), menționăm că, potrivit art. 125¹ alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Consiliul Superior al Procurorilor este constituit, în condițiile legii, din procurori aleși din cadrul procuraturilor de toate nivelurile și din reprezentanți ai altor autorități, instituții publice sau ai societății civile. Procurorii constituie o parte importantă în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor.

La acest aspect, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în compilația sa de opinii privind procurorii („Compilation of Venice Commission opinions and reports concerning prosecutors”) din 11 noiembrie 2017 (CDL-PI(2018)001), admite posibilitatea statelor de a reglementa modul de constituire a Consiliului Procurorilor, pe care îl concepe ca un *organism pluralist*, dând o apreciere pozitivă situației când un număr semnificativ din membrii Consiliului este ales din rândul procurorilor (patru din nouă) (CDL-AD(2015)039).

Potrivit recomandărilor Comisiei de la Veneția, în vederea evitării managementului corporatist și pentru a oferi o legitimitate democratică activității Consiliului, este bine-venit faptul ca puterea de a numi jumătate din membrii acestuia să fie arondată diferitelor organe (CDL-AD(2014)042, §38).

Cu toate acestea, Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la raportul dintre membrii Consiliului Procurorilor și numărul de procurori în stat (Munte negru). Astfel, numărul de tocmai zece membri, în afară de președinte, raportat la un număr de doar 140 de procurori în stat nu a fost apreciat ca unul judicios. Situația este însă diferită pentru numărul de procurori din Republica Moldova, care depășește pragul de 700.

Într-o altă ordine de idei, având în vedere că realizarea amendamentelor propuse va necesita cheltuieli financiare pe termen lung, Guvernul reține că la promovarea unor astfel de proiecte legislative, cunoscând direct nevoile societății, legiuitorul urmează să stabilească mijloacele cele mai adecvate în atingerea scopului stabilirii unui echilibru între cheltuielile și veniturile publice.

La fel, este de menționat că, potrivit art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. În acest context, nota informativă va cuprinde fundamentarea economico-financiară a noilor reglementări.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №301

от 1 июля 2019 г.

Кишинэу

Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменения в Закон № 3/2016 о Прокуратуре

Правительство **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменения в Закон №3/2016 о Прокуратуре.

Премьер-министр

МАЙЯ САНДУ

Контрасигнует:

Министр юстиции

Олеся Стамате

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md*

20.12.2019 nr. 04/12565

Cancelaria de Stat

Cu referire la adresa nr. 31-06-4236 din 16 iulie 2019, Ministerul Justiției comunică că nu are temei de revizuire a avizului la proiectul de lege pentru modificarea *Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură* (inițiativa legislativă nr. 40 din 10 iunie 2019), or, la ședința Guvernului din 1 iulie 2019, acesta a fost aprobat cu remarcile existente în aviz și prezentate de ministrul justiției în cadrul ședinței respective, Hotărârii Guvernului fiindu-i atribuit numărul 301/2019. Ulterior, *Hotărârea Guvernului nr. 301/2019 privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură* a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 217 din 3 iulie 2019, art. 362.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

Digitally signed by Foltea Radu
Date: 2019.12.23 08:18:08 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

